

Verslag tweede inwonersavond aardgasvrij Doetinchem

d.d. 23/6/2021

Net als alle andere gemeenten staat ook gemeente Doetinchem voor een grote opgave. Nederland wil in 2050 aardgasvrij zijn. Om dit te bereiken moeten we goed nadenken en een duidelijke route bepalen. Dat doen we stap voor stap. Tijdens een tweede online bewonersbijeenkomst op woensdag 23 juni praatten we inwoners bij over de stand van zaken. Op deze avond stond centraal welke buurten het meest kansrijk lijken om als eerste het gesprek mee aan te gaan om samen tot een uitvoeringsplan te komen. Ook werd uitgelegd waarom dit volgens ons de meest kansrijke buurten zijn. Een terugblik op de avond.

- De transitievisie warmte is een visie op hoe de overgang naar verwarming zonder aardgas eruitziet. Deze visie moet eind 2021 klaar zijn en wordt elke vijf jaar herzien.
- In de visie wordt onder andere aangegeven wat een logische volgorde is voor de buurten om van het gas af te gaan. Deze volgorde is gebaseerd op verschillende criteria zoals hoeveel huur- en koophuizen een buurt heeft, hoe oud de huizen zijn en hoe oud het gasnet is.
- De voorlopige top 15 is hieronder te vinden en in de PowerPointpresentatie (slide 20) op de [website van Gemeente Doetinchem](#). Staat uw buurt in de top 15? Dan betekent dat dat uw buurt als een kansrijke buurt wordt gezien. Staat uw buurt er niet tussen? Dan zal er voor u voorlopig nog niet veel veranderen.
- Na het opstellen van de visie wordt samen met de buurt een uitvoeringsplan gemaakt. Het opstellen van dat plan duurt ongeveer 1,5 tot 2 jaar. Hierin wordt samen met de buurt bepaald wanneer de toelevering van gas daadwerkelijk stopt.
- Gemeente Doetinchem heeft de ambitie om in 2022 de gesprekken te starten met de eerste twee of drie buurten.

Opening en welkom door wethouder Frans Langeveld

Wethouder Frans Langeveld opent de avond en heet de deelnemers van harte welkom. Hij is blij met de animo voor de bijeenkomst. Het is immers best een ingewikkeld verhaal en bovendien zitten we nog in de beginfase van het traject om van het aardgas af te gaan. Sterker nog: Langeveld geeft aan dat hij het einde van het traject – 2050 – wellicht niet eens meer zal meemaken.

Hij benadrukt dat er wat ‘gedoe’ is rondom de warmtetransitie. Dat soms het idee leeft dat ‘het even wordt bedacht en uitgerold in de samenleving’. Dat is onjuist, aldus de wethouder. ‘We moeten echt

zoeken naar wat past en hoe het past bij Doetinchem. Zo hebben we de Oude IJssel, dat helpt. Maar we zullen in veel gevallen ook op zoek moeten naar andere manieren om het energieverbruik terug te dringen, zoals via een warmtepomp.

Langeveld vertelt dat Doetinchem de tijd neemt om alles goed op een rij te zetten, juist omdat het zo ingewikkeld is. De buurtvolgorde die vandaag gepresenteerd wordt is dan ook 'niet in beton gegoten', benadrukt hij. 'We moeten het samen doen met de inwoners, en met Liander en Sité'.

Hoe besluiten we welke buurten het meest kansrijk zijn?

Esmee de Lorijn van bureau DWA legt uit hoe de lijst van 15 buurten tot stand is gekomen. DWA heeft technisch onderzoek uitgevoerd en de buurten in Doetinchem 'gescoord' op verschillende punten. Dat zijn onder andere:

- Hoeveel huizen zijn in particulier bezit en hoeveel huizen zijn in bezit van Sité Woondiensten (homogeen eigenaarschap)? Buurten met veel huurhuizen zijn eenvoudiger van het gas af te halen, omdat er afspraken moeten worden gemaakt met één eigenaar, namelijk de woningcorporatie.
- Heeft een buurt veel dezelfde type huizen, of zijn deze erg verschillend? Als huizen vergelijkbaar zijn, kan waarschijnlijk dezelfde techniek worden toegepast om ze te isoleren of aardgasvrij te maken.
- Hoe oud is het gasnet dat in een buurt ligt? Een ouder gasnet is aantrekkelijker om te vervangen.

Ook wordt gekeken naar investeringen in infrastructuur en riolering die nog op de rol staan en buurtontwikkelingen zoals renovaties. Tot slot spelen sociaal-economische factoren een rol: wat is het gemiddelde inkomen van de mensen in een buurt (mogelijkheid)? Hoelang blijven zij gemiddeld wonen in hun huis (intentie)?

Aan al deze factoren, die samen de *Multi-Criteria Analyse (MCA)* vormen (zie slides 12-16), heeft gemeente Doetinchem een 'waarde' gehangen. Sommige criteria vindt zij belangrijker dan andere, deze wegen dan zwaarder mee. Gemeente Doetinchem kiest ervoor het inkomen van inwoners extra zwaar mee te laten wegen, net als de afschrijving van het gasnet.

Tot slot is gekeken naar de warmtealternatieven in Doetinchem en de regio daaromheen. Buurten die in de toekomst mogelijk gebruik kunnen maken van warmte die overblijft van de RWZI in Etten staan daardoor hoger op de lijst.

De wijkvolgorde die uit deze criteria komt is te vinden in de afbeelding hieronder (slide 20). Omdat Doetinchem meer dan 80 buurten heeft, staan niet alle buurten in de afbeelding, maar is ervoor gekozen om de top-15 te delen.

Wat betekent het als mijn buurt in deze lijst staat?

De lijst laat zien dat dit de wijken zijn waarmee waarschijnlijk het eerst het gesprek aan wordt gegaan om tot een uitvoeringsplan te komen. Dat plan legt vast hoe de buurt op termijn van het aardgas af gaat.

De volgorde die u hierboven ziet is niet in beton gegoten. Ook omdat de techniek constant in beweging is. En als er een wijk is waar veel enthousiasme is om aan de slag te gaan, maar die lager (of niet) op de lijst staat, dan gaan gemeente Doetinchem graag in gesprek met de wijk.

Samen met de buurt maakt de gemeente een buurtuitvoeringsplan (zie slides 27-28). Het proces daarnaartoe duurt ongeveer anderhalf tot twee jaar. Er wordt dan een analyse van de buurt gemaakt gevolgd door een projectplan. Dat gebeurt in gesprek met inwoners. Zij hebben inspraak over de gekozen techniek.

Op dit moment is er nog veel onduidelijk over de financiering en betaalbaarheid van de warmtealternatieven. Dat vraagstuk ligt nog bij de Rijksoverheid. Mensen die nu, individueel, al iets willen

doen aan de verduurzaming van hun huis kunnen terecht bij het Energieloket van Agem. Ook verstrekt de gemeente leningen als u uw huis toekomstbestendig wil maken.

Vragenronde

Tijdens de avond konden deelnemers hun vragen stellen aan de sprekers van DWA, wethouder Langeveld en gemeente Doetinchem. Een aantal vragen die meerdere keren terugkwamen lichten we hieronder nog even toe.

In hoeverre kan het A18 Bedrijvenpark bijdragen aan restwarmte voor de gemeente Doetinchem? Op het A18 Bedrijvenpark bevinden zich geen bedrijven die veel restwarmte kunnen leveren. Mocht er wel sprake zijn van restwarmte dan zal deze restwarmte naar verwachting beschikbaar gesteld kunnen worden aan omliggende bedrijven. Er bevinden zich geen woonwijken in de buurt.

In hoeverre kan de papierfabriek bijdragen aan restwarmte voor de gemeente Doetinchem? DWA heeft gekeken naar zo veel mogelijk warmtebronnen binnen de gemeente Doetinchem, en daar is ook de papierfabriek in Doetinchem ter sprake gekomen. Hierbij heeft DWA niet alleen gekeken naar winbare warmte, maar ook naar de houdbaarheid op de langere termijn. Omdat de aanwezigheid van de papierfabriek niet direct gegarandeerd is voor de lange termijn, is deze warmtebron afgevalen om mogelijk huizen mee te kunnen verwarmen.

Wordt ook ingezet op isolatie, de trias energetica? Eerst vermijden, dan zo zuinig mogelijk en dan duurzaam opwekken wat nog nodig is?

De algemene inzet van de gemeente Doetinchem is isoleren, zodat zoveel mogelijk aardgas bespaard kan worden. Met ondersteuning van het Energieloket Agem willen we een gemeentebrede isolatie aanpak opzetten.

Groen gas heeft toch ook CO2 uitstoot?

Bij het verbranden van groen gas ontstaan net als bij de fossiele tegenhanger aardgas een CO₂-uitstoot. Het verschil tussen deze twee is waar dit CO₂ vandaan komt. In principe zijn er twee koolstofkringlopen: een lange, en een korte cyclus. In de lange cyclus wordt biomassa over miljoenen jaren omgezet naar aardgas, aardolie of steenkool (afhankelijk van de omstandigheden). Bij de korte cyclus komt er CO₂ vrij wat in een veel kortere periode is opgeslagen; het komt bijvoorbeeld vrij door mest van koeien te bewerken. Door aardgas te verbranden komt er dus CO₂ extra vrij die in miljoenen jaren is opgeslagen, terwijl er bij groengas CO₂ vrij komt die in de afgelopen 10 jaar is opgeslagen. En zo werkt het ook met het opnieuw op kunnen slaan van de CO₂, om de CO₂ weer om te kunnen zetten naar fossiele brandstoffen zijn miljoenen jaren nodig, terwijl voor het omzetten van de CO₂ uit de lucht naar biogas er een veel kortere periode nodig is.

Ik kan me voorstellen dat er woningbezitters zijn die de eindjes net aan elkaar kunnen knopen en niet zitten te wachten op uitgaven om van het gas af te gaan. Ik denk dat mensen hier toch wel mee in hun maag zitten. Hoe zien jullie dat?

Klopt, we hebben daarom 'mogelijkheid' als zeer belangrijk gewaardeerd (sociaal-economische criteria). Het uitgangspunt is betaalbaarheid en de gemeente zal zich daarvoor inzetten. Echte duidelijkheid kunnen we pas bieden als het Rijk hier duidelijkheid over geeft. Tot die tijd gaan we het gesprek en vragen inwoners wat ze nodig hebben. Huishoudens worden niet 'gedwongen'.

Later in de rij zitten kan dus gunstiger zijn dan vooraan omdat de techniek niet stilstaat en steeds goedkoper wordt. Kan de gemeente bij de eerste wijken garanderen dat als het op termijn blijkt dat het goedkoper had gekund, je gecompenseerd wordt?

Er vindt geen compensatie plaats als technieken in de loop van de tijden goedkoper worden. Aan de voorkant instappen hoeft niet altijd ongunstig te zijn. Op dit moment zijn voor veel technieken subsidiemogelijkheden. De vraag is wat er met de hoogte van de subsidies gaat gebeuren als technieken goedkoper worden.

Staat uw vraag er niet bij? Een flink aantal andere vragen beantwoordden we eerder al, tijdens en na de eerste inwonersavond. Kijk dan eens in het document '[vragen en antwoorden inwonersavond 20 april 2021](#)' (pdf). Klik op de link of kijk op www.doetinchem.nl/transitievisie-warmte.

Afsluiting

Met het beantwoorden van de laatste vragen komt de avond tot een einde. In de online poll (Mentimeter) geven de deelnemers aan dat ze begrijpen of redelijk begrijpen hoe tot de buurtvolgorde is gekomen. Niemand geeft aan dat het niet of niet echt te begrijpen is. Daarmee is het doel van de avond geslaagd.